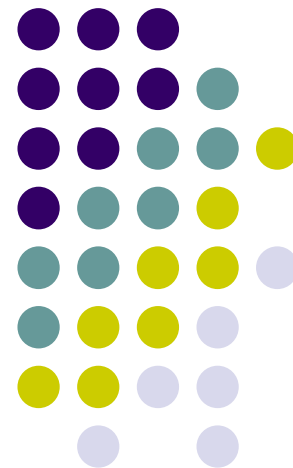
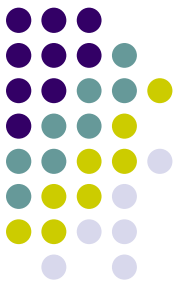

Pilietiškumo sąvoka

Ainė Ramonaitė

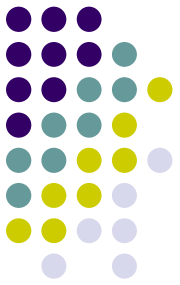

Naujosios Anglijos gyventojas yra prisirišęs prie savo bendruomenės, nes ji stipri ir nepriklausoma; jis rūpinasi ja, nes prisideda prie jos valdymo; jis ją myli, nes čia jam nėra ko skųstis likimu; jis deda į ją visas viltis ir su ja sieja savo ateitį; jis dalyvauja kiekviename bendruomenės įvykyje, nes šioje tegu ir ribotoje, bet jam prieinamoje srityje jis mokosi valdyti visuomenę, pratinasi prie nustatytos tvarkos, kuri be revoliucijų ir perversmų atveria kelią laisvei, susigyvena su ja, pamažu tą tvarką pamėgsta, suvokia valdymo sistemos darną ir galiausiai aiškiai perpranta, kokios iš tiesų yra jos pareigos ir kokios teisės.

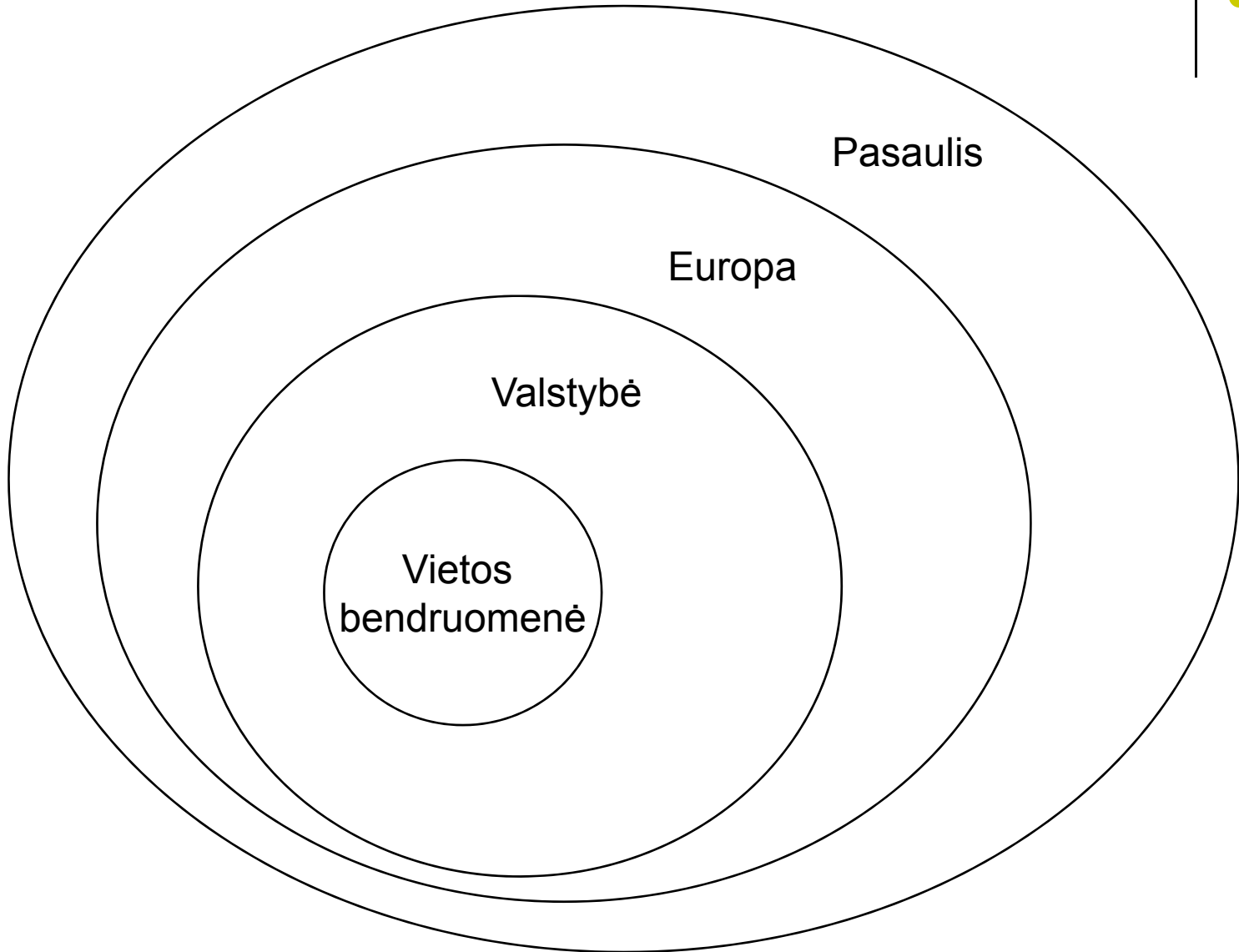
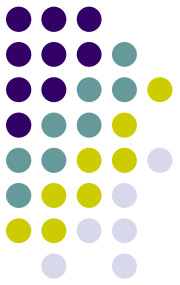
Alexis de Tocqueville *“Apie demokratiją Amerikoje”*

Kas yra pilietiškumas?

- Aktyvus piliečio santykis su visuomene
- Įsipareigojimas, atsakomybės prisiėmimas už save ir už bendruomenę, su kuria tapatiniesi

Pilietiškumo arenos

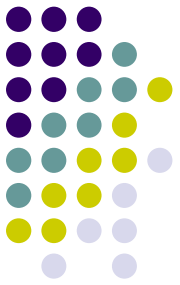

Pilietiškumas *versus* tautiškumas

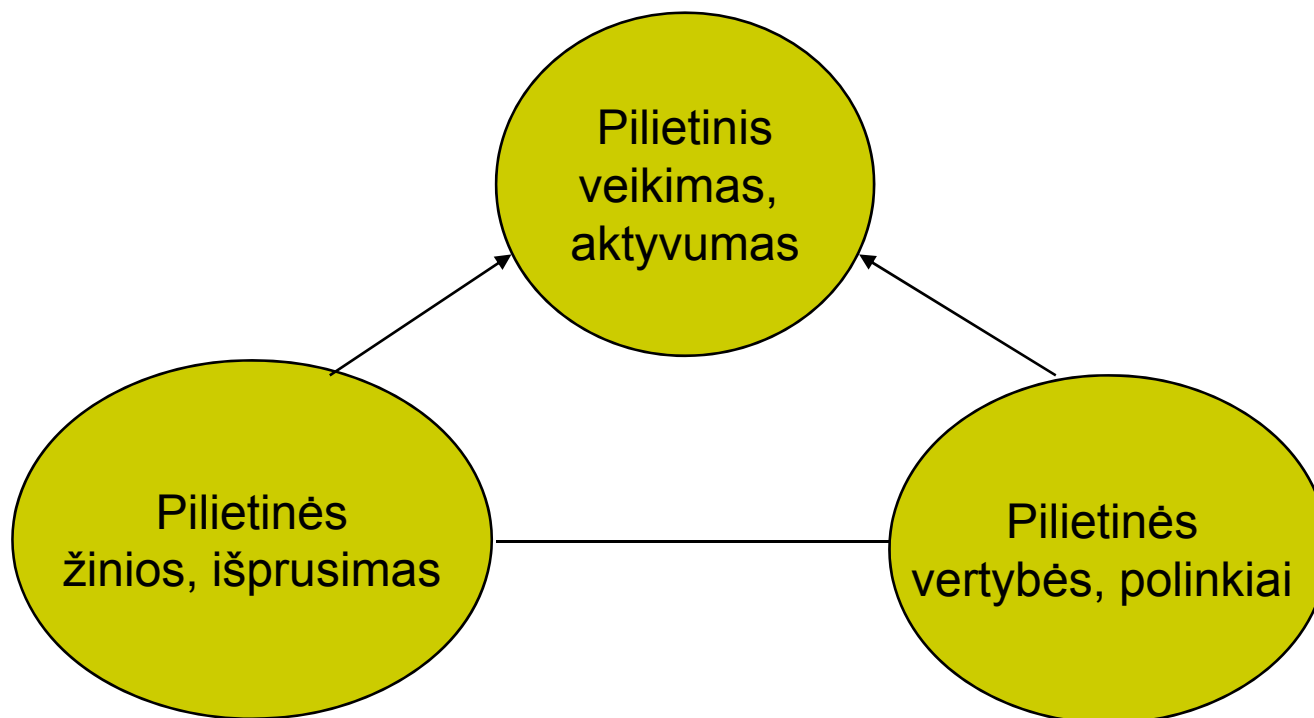
- “**pilietiškumas** – asmens savo teisių, atsakomybės ir pareigų demokratinei valstybei suvokimas, veikla visuomenės labui, bendrapiliečių teisių ir laisvių, demokratijos gynimas, gerovės Lietuvai siekimas”;
- “**tautiškumas** – asmens savo tautos istorijos, kultūros savitumo suvokimas, tautos tapatumo puoselėjimas, įsipareigojimas Lietuvos tautai ir valstybei, lietuviškosios kultūrinės ir politinės tapatybės išlaikymas ir kūrimas.”

Pilietiškumas *versus* tautiškumas

- Tautiškumas, patriotizmas – įsipareigojimas tautai, valstybei
- Pilietiškumas - įsipareigojimas politinei bendruomenei, demokratinei santvarkai

Pilietiškumo dimensijos

Pilietiškumo dimensijos

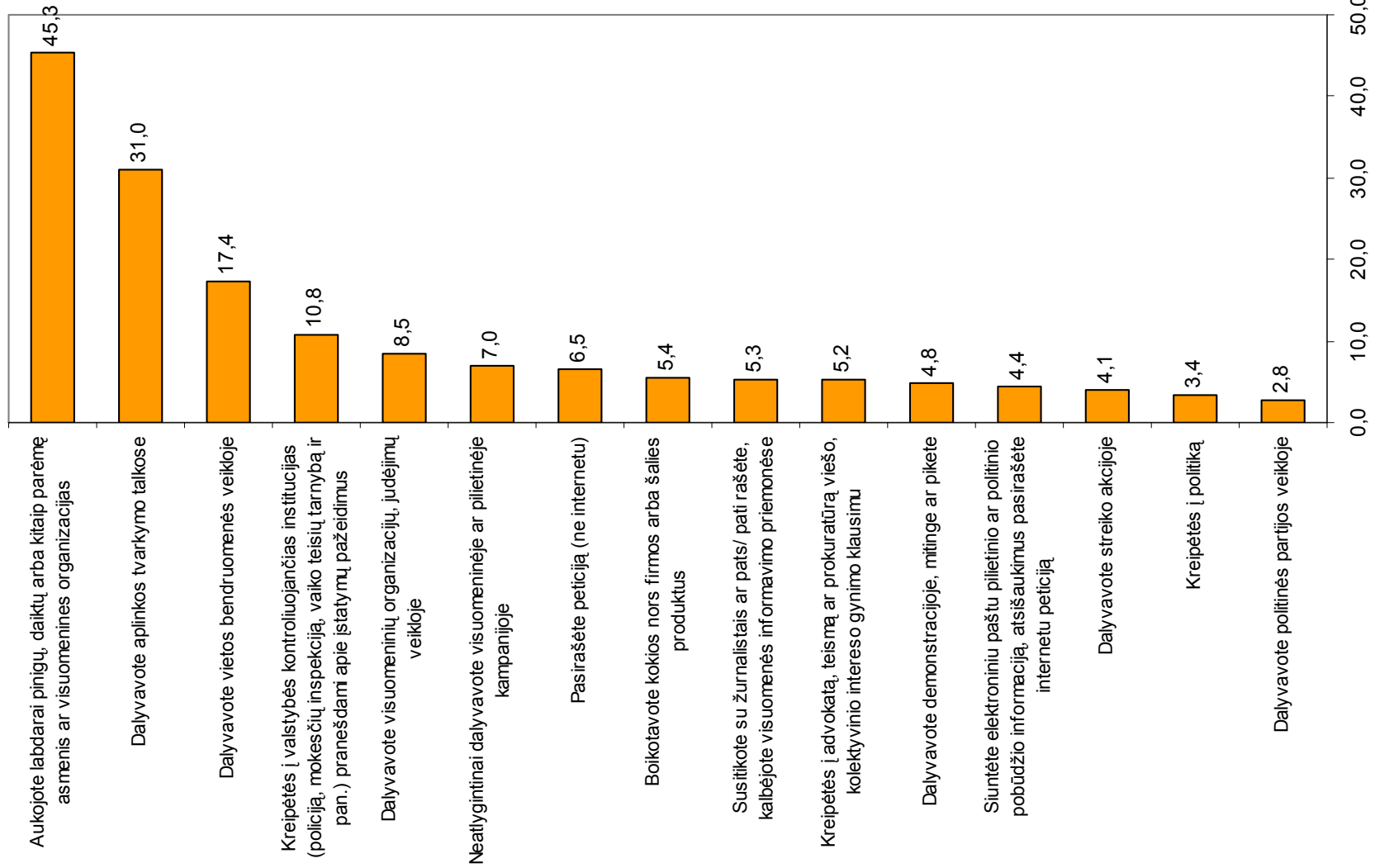
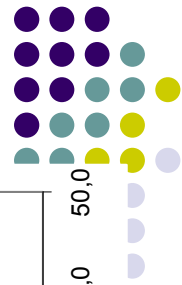
- **Pilietinės žinios, išprusimas**
  - Teisių ir pareigų išmanymas
  - Politinių institucijų pažinimas
- **Pilietinės vertybės, polinkiai**
  - Tolerancija
  - Pagarba kito teisėms
  - Savarankiškumas
  - Iniciatyvumas
  - Pasitikėjimas
  - Solidarumas
- **Pilietinis veikimas**
  - Savo pilietinių teisių reiškimas
  - Rūpinimasis bendrapiliečiais - savanoriška veikla, pagalba kitiems
  - Rūpinimasis aplinka - šiukšlių rūšiavimas, dalyvavimas talkose, ekologinės akcijos, etc.
  - Rūpinimasis demokratine santvarka – žmogaus teisių gynimas, atsakinga valdžios kritika, etc.

Pilietiškumo lygmenys

- Bazinės pareigos bendruomenei
  - Įstatymų laikymasis, mokesčių mokėjimas, valstybės gynimas, dalyvavimas rinkimuose
- Papildomos savanoriškos veiklos
  - Filantropija
  - Bendruomeninė veikla, dalyvavimas visuomeninėse organizacijose, savanorystė
  - Pilietinė lyderystė
  - Nekonvencinis politinis dalyvavimas, protesto politika

Dalyvavimas pilietinėse veiklose Lietuvoje

Šaltinis: Pilietinės galios indeksas, PVI, 2007

Įsivaizduokite, kad staiga iškilo rimta politinė/ekonominė/vietinės reikšmės problema. Kaip Jūs elgtumėtės tokioje situacijoje?

